

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę
z kodem*

BADANIE DIAGNOSTYCZNE W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

JĘZYK POLSKI

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 10 stron i 21 zadań. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
3. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem.
4. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:

X B. C. D.

5. Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:

(X) B. ~~X~~ D.

6. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:

A. B. lub TAK NIE

Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:

X B. lub TAK ~~NIE~~

7. Pozostałe zadania wykonuj zgodnie z poleceniami. Rozwiązania zadań zapisuj czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Na ostatniej stronie znajduje się **Brudnopis**, z którego możesz skorzystać. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

GRUDZIEŃ 2011

**Czas pracy:
do 135 minut**

Przeczytaj tekst KONIK i wykonaj zadania 1.–4.

KONIK

Konik turystyczny znajduje coraz więcej zwolenników. Wędrujemy indywidualnie, z rodziną lub przyjaciółmi, bierzemy udział w imprezach, rajdach i zlotach.

Największym zainteresowaniem cieszy się turystyka piesza. Nie wymaga ona specjalnego, drogiego sprzętu ani sportowej kondycji – a można ją uprawiać latem i zimą.

Dla tych wszystkich, którzy mają rowery, atrakcyjna jest również turystyka rowerowa.

Stefan Sosnowski, *Turystyka*, 1977.

Zadanie 1.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Wyraz *konik* oznacza w tekście

- A. nazwę miejscowości.
- C. pasję, hobby.

- B. małego konia.
- D. sprzęt turystyczny.

Zadanie 2.

Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Zaznacz A lub B.

Turystyka jest formą wypoczynku

czynnego.	A
-----------	---

biernego.	B
-----------	---

Zadanie 3.

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

1.	Głównym tematem tekstu są pory roku.	TAK	NIE
2.	Turystyka piesza wymaga kosztownego sprzętu.	TAK	NIE

Zadanie 4.

Dobierz zaimek do podanej formy czasownika *wędrować*. Zaznacz A, B lub C.

wędrują

my	A
----	---

wy	B
----	---

oni	C
-----	---

Przeczytaj fragment utworu POTOP i wykonaj zadania 5.–8.

WYPRAWA

Wnet ruch się uczynił między żołnierzami, którzy radzi byli wyjechać z lasu w daleki świat, tym bardziej że bali się pościgu ze strony Bogusława Radziwiłła. Stary Kiemlicz podszedł do Kmicica, domyślając się, że ten będzie go potrzebował.

- Wasza miłość chce jechać – rzekł.
- Tak jest. Wyprowadź mnie z lasu. Znasz tu wszystkie drogi?
- Znam, ja tutejszy... A dokąd wasza miłość chce jechać?
- Do króla jegomości.

Stary cofnął się ze zdumieniem.

- Do jakiego króla, wasza miłość? – zakrzyknął.
- Jużci, nie do szwedzkiego.

Kiemlicz nie tylko nie ochłonał, ale począł się żegnać.

Na podstawie: Henryk Sienkiewicz, *Potop*, Warszawa 1984.

Zadanie 5.

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

5.1.	Kmicic chciał pojechać do szwedzkiego króla.	TAK	NIE
5.2.	Opisana w tekście sytuacja rozgrywa się w lesie.	TAK	NIE

Zadanie 6.

Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Zaznacz A lub B.

<i>tutejszy.</i>	A
------------------	---

Współcześnie nie używa się wyrazu

<i>jużci.</i>	B
---------------	---

Zadanie 7.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

POTOP, tak jak KRZYŻACY i QUO VADIS, jest

- A. nowelą.
- B. powieścią historyczną.
- C. przypowieścią.
- D. opowiadaniem przygodowym.

Przeczytaj tekst ROWER i wykonaj zadania 9.–15.

ROWER

Drewniany pojazd, który można nazwać pradziadkiem dzisiejszego roweru, został skonstruowany w 1813 roku. Wynalazek miał dwa koła, ramę i jakby kierownicę, ale kto chciał jechać na nim, musiał... mocno odpychać się nogami od ziemi. Nic więc dziwnego, że niewielu było wówczas zwolenników tego cudownego wynalazku.

Zastosowanie pedałów miało miejsce ok. 1850 r. Rzadko jednak tego pojazdu używano, gdyż utrzymanie równowagi w jeździe na dwóch kołach zdawało się wielu ludziom sztuką dostępną tylko cyrkowcom.

W następnych latach rower otrzymał większe przednie koło (koła były już metalowe), co umożliwiło szybszą jazdę.

Każdy rok przynosił dalsze ulepszenia w konstrukcji roweru, aż osiągnął on dzisiejszy kształt i stał się pojazdem szybkim, bardzo wygodnym i powszechnie używanym.

Na podstawie: *Jak wyglądał pierwszy rower?*, [w:] „Płomyczek” Nr 12, 16–30 VI 1972.

Zadanie 8.

Zaznacz P (prawda) przy zdaniu, które zawiera prawdziwą informację.

1.	Współczesny rower wygląda tak samo jak ten z 1813 roku.	P
2.	Rower od początku miał wielu zwolenników.	P
3.	Dziś rower jest popularnym pojazdem.	P

Zadanie 9.

Dokończ zdanie odpowiednim wyrażeniem z ramki. Zaznacz A lub B.

Tekst jest przykładem

artykułu o historii roweru.	A
-----------------------------	---

wywiadu z konstruktorem roweru.	B
---------------------------------	---

Zadanie 10.

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Odpowiadając, zaznacz TAK lub NIE.

1.	Tekst przedstawia kolejne etapy udoskonalania roweru.	TAK	NIE
2.	Tekst ROWER opisuje wygląd współczesnego roweru.	TAK	NIE

Zadanie 11.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Wyraz *pradziadek* odnosi się w tekście do

A. wynalazcy roweru.

B. roweru zbudowanego w 1813 r.

C. mężczyzny jadącego rowerem.

D. roweru współczesnego.

Zadanie 12.

Uzupełnij zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Zaznacz A lub B.

drewna	A
--------	---

metalu	B
--------	---

Pierwszy rower był wykonany z

Zadanie 13.

Zaznacz rysunek, który przedstawia rower z 1813 roku.

Zadanie 14.**Oceń, czy podane zdania zawierają opinię. Zaznacz TAK lub NIE.**

1.	Pierwszy rower zbudowano w 1813 roku.	TAK	NIE
2.	Rower stał się bardzo wygodnym pojazdem.	TAK	NIE

Zadanie 15.**Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Zaznacz A lub B.**

dosłownym.	A
------------	---

Wyrażenie *cudowny wynalazek*
zostało użyte w tekście w znaczeniu

przenośnym.	B
-------------	---

Zadanie 16.**Którymi wyrazami należy uzupełnić luki w poniższym zdaniu? Zaznacz odpowiednią literę przy każdym wybranym wyrazie.**

Nazwa *rower* (1) od nazwy angielskiej (2)
Rover, która w XIX w. rozpoczęła (3) produkcję tych pojazdów.

Luka 1.	<table border="1"><tr><td>pocho<i>dzić</i></td><td>A</td></tr></table>	pocho <i>dzić</i>	A	<i>lub</i>	<table border="1"><tr><td>pocho<i>dzi</i></td><td>B</td></tr></table>	pocho <i>dzi</i>	B
pocho <i>dzić</i>	A						
pocho <i>dzi</i>	B						

Luka 2.	<table border="1"><tr><td>fir<i>my</i></td><td>C</td></tr></table>	fir <i>my</i>	C	<i>lub</i>	<table border="1"><tr><td>fir<i>mować</i></td><td>D</td></tr></table>	fir <i>mować</i>	D
fir <i>my</i>	C						
fir <i>mować</i>	D						

Luka 3.	<table border="1"><tr><td>seryj<i>ny</i></td><td>E</td></tr></table>	seryj <i>ny</i>	E	<i>lub</i>	<table border="1"><tr><td>seryj<i>ną</i></td><td>F</td></tr></table>	seryj <i>ną</i>	F
seryj <i>ny</i>	E						
seryj <i>ną</i>	F						

Zadanie 17.

Czy zgadzasz się z opinią, że podróżowanie jest najciekawszym sposobem spędzania wolnego czasu?

Napisz wypracowanie, w którym przedstawisz swoje zdanie na ten temat i je uzasadnisz:

- we wstępie opisz swoje stanowisko na temat opinii, że podróżowanie jest najciekawszym sposobem spędzania wolnego czasu,
- w rozwinięciu podaj dwa powody, dlaczego tak uważasz, i każdy z nich uzasadnij,
- w zakończeniu napisz wniosek, jaki wynika z całej twojej wypowiedzi.

Praca musi być zgodna z tematem i zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj wiersz POBUDKA i wykonaj zadania 18.–21.

POBUDKA

Nie szkodzi mieć porządek w głowie.
Wiedza – wiadomo – ważna rzecz.
Lecz kto ma wiedzę, ten ci powie,
że grunt – to radość,
grunt – to zdrowie
i przede wszystkim smutek precz!

Słońce i woda, wiatr i ruch –
to przyjaciele są najszczerzy.
Chcesz, żeby wyrósł z ciebie zuch?
Pracuj za dwóch, baw się za dwóch
i śmieję się z całej piersi!

Edward Szymański, *Pobudka*, [w:] *Świat oczom ciekawym otwarty*, Warszawa 1982.

Zadanie 18.

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

1.	Słowa ... <i>smutek precz!</i> wyrażają emocje osoby mówiącej.	TAK	NIE
2.	Osoba mówiąca w wierszu zachęca czytelnika do pracy i zabawy.	TAK	NIE

Zadanie 19.

Dokończ zdanie odpowiednim wyrażeniem z ramki. Zaznacz A lub B.

ziemię pod stopami.	A
---------------------	---

Wyraz *grunt* oznacza w wierszu

to, co najważniejsze w życiu.	B
-------------------------------	---

Zadanie 20.

Zaznacz poprawną wypowiedź.

Dwa ostatnie wersy mają formę

- A. instrukcji.
- B. zagadki.

- C. prośby.
- D. przypowieści.

Zadanie 21.

Dokończ zdanie odpowiednią informacją z ramki. Zaznacz A lub B.

Na pytanie: *Chcesz, żeby wyrósł z ciebie zuch?* czytelnik

znajdzie odpowiedź w wierszu.	A
-------------------------------	---

sam musi sformułować odpowiedź.	B
---------------------------------	---

Brudnopis

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....